

Ana Sayfa

Dış Haber

Toplum

Yaşam

Sanat

Ekonomi

Perspektif

Söyleşi

Teknoloji

Kavram

Çevre

Gündem

Judeo-Espanyol

Kültür

Spor

Yaşam - Sağlık

Gençlik - Eğitim

Seyahat

Kavram - Tarih

Selam / Şalom Gizemci Bir Kardeşliğin Öyküsü

47 yaşındaki **Tom Block** aslında tanınmış bir ressam, evli ve iki çocuk sahibi; uzun yıllar gazetecilik de yapmış. Block'un hayatını, 10 yıl kadar önce farklı inançların üstatlarının metinlerinde yer alan içsel yaşantı ile ilgili araştırmalar yaparken okuduğu **İdris Şah**'ın Sufizm konulu kitabı değiştirdi. Şah kitabında, İslam tasavvufu yani Sufizm ile Orta Çağ Yahudiliği arasında büyük bir etkileşim, manevi bir bağ olduğundan söz ediyordu. O döneme kadar iki din arasındaki 1400 yıllık ilişkinin düşmanlıktan ibaret olduğunu sanan bir Yahudi olarak bu iddiayı çok çarpıcı bulan Block, kendisinin de tam olarak anlamadığı bir dürtüyle konuyu araştırma ihtiyacı hissetti. Gelin bundan sonrasını onun ağzından dinleyelim...

Palet ve fırçanızı bir kenara bırakıp bu konuyla ilgilenmeye nasıl başladınız?

1999'a kadar bu konuda herhangi bir eğitimim ve bilgim yoktu. O tarihte Sufilerin dışladığı İdris Şah adlı bir Sufinin kitabında Sufizmin Yahudiliğin bazı kavramlarını etkilediğini okudum. Bu eser bana o güne kadar bilmediğim bir dünyanın kapılarını açtı. Bunun çok önemli olduğunu düşünerek tüm araştırmacılara açık olan ve dünyada basılmış tüm eserleri içeren Amerika'daki Library of Congress Kütüphanesi'nde konuya ilişkin bütün kitapları okumaya başladım. Başta hiçbir şey bulamayacağımı zannederken çoğu pek tanınmayan kitap ve metinlerde gizli, iki din arasında önemli bir köprü oluşturabilecek en az bin yıllık bilgilere rastladım.

Kitap fikri aklınızda nasıl filizlendi?

Uzun yıllar süren araştırmalarım sonucunda iki inanç arasındaki entelektüel ve mistik bağın çok kuvvetli olduğunu keşfettim. Sufiler ilk Talmud âlimlerinin bilgilerinden etkilenirken, İslam tasavvufu da Yahudiliğin düşünce ve uygulamalarının gelişimine etki etmiş. Bunu ne Müslümanlar ne de Yahudiler biliyor. Eğer bilselerdi kanaatimce Ortadoğu'da barış olurdu. İki inanç arasındaki köprüyü ortaya çıkarmanın Filistin- İsrail sorunun çözülmesinde bir adım olabileceğini düşünerek herkesin kolayca ulaşım okuyabileceği popüler bir kitap yazmaya karar verdim. Kitabımın ortalama insana hitap etmesine özen gösterdim. Amacım Yahudi ve Müslümanlarla konuşarak onlara iki din arasında olumlu ve yüz yıllara dayanan bir bağın var olduğunu, bunun da bir şekilde barış içinde yaşamalarının yolunu gösterebileceğini iletmek. Kitap okunmasa bile, hakkında gazetelerde

» **Dördüncü kral benim!..**

Leon Lagnado, 1950 yılları Mısır'ında itibarlı bir kişidir. Kral Faruk ile poker masasına oturur ve haksızlığa uğrar. Mısır Çıkışı'nın kutlanacağı Pesah Bayramı öncesinde, Eski Kahire'den Yeni Dünya'ya göç eden bir Yahudi ailesinin trajik öyküsünü aktaran bir kitabın ana kahramanı Leon'un yaşamı bana oldukça çarpıcı geldi. İnsanoğlu ne yazık ki hep geçmişi unutmaya eğilimli.

Yakup BAROKAS

CAGDAS
faktoring

444 18 80

www.cagdasfactoring.com.tr

» **Bu hafta ağızma takılanlar...**

- » **Ahare Mot – Şabat Agadol: TORA İLE YAŞAMAK**
Rav İzak ALALUF
- » **Ahare Rav Yeuda ADONİ**
- » **Yazarlar**
- » **Köşe yazarları**

Haber Listesine Katıl
Şalom E-Bülten'e
Abone Olmak İçin
Tıklayınız

Reklam Vermek
için Tıklayınız

Sara ve Matsa

"SARA VE MATSA" 3 boyutlu rengârenk resimleriyle eğlendirirken, Pesah kavramını ve simgelerini de yalın bir dille öğretiyor...

Yael Safran
Gözlem Gazetecilik

yazılanların insanlara bir fikir verebileceğini düşündüm. Akademik ortamdan jeopolitik ortama aktarılan bilgilerin İslam ile Yahudilik arasında önemli bir köprü olacağını düşünüyorum. Çabalarım tabii ki, siyasi platformda değil, hedefim yalnızca iki tarafın konuşmaya başlaması için gerekli kıvılcımı ateşlemek. Geçen sene Mısır'daki El Ehzer Üniversitesi'nde bir konferans verdim. Üç semavi dinin mensupları da oradaydı, ben iki Yahudi'den biriydim.

Kitabınız başka hangi ülkelerde de yayınlanacak?

Bu hafta İngilizcesi ABD, Kanada ve Mısır'da okuyucuyla buluşacak. Bu ülkelerde birçok konferans verdim. Türkiye'de de vermeyi çok arzu ederim. Yayıncım **Dilek Sinanoğlu** bana ABD'de bulunan Rumi Forum adlı kuruluşta yaptığım bir konuşma sonrasında ulaştı.

Yahudi mistisizmi de Sufizmi oldukça etkilemiştir. Konferanslarıma, bu etkileşimin karşılıklı olmasından dolayı bir Yahudi olarak müteşekkir olduğumu söyleyerek başlıyorum. Birçok kitapta Yahudilerin her şeyin başlangıcı olduğunu okudum. **Rambam'ın oğlu Abraham Maimonides** demiş ki: "Her ne kadar Yahudilik Sufizmden etkilenmiş gibi görünse de aslında gerçek olan eski Yahudi din âlimlerinin unutulmaya yüz tutmuş bilgilerinin Sufizm sayesinde hatırlanmış olması." Bu nedenle Sufizm önemlidir. Ama önemli olan hangisinin diğerini daha çok etkilediği değil, ortak yönleri ortaya çıkarmak.

Yahudilik ilk din; nasıl oluyor da Sufizmden etkileniyor?

Bunu kitabımda anlattım; Yahudi dininin kaybolmuş, unutulmuş öğeleri Sufizm sayesinde tekrar canlandı, hatırlandı. Bu kitabın önemi, Müslümanlarla Yahudiler arasında iletişimin yeniden canlanmasını amaçlıyor olması. İki muhafazakâr haham Amerika'da kitabın yayınlanmasını engellemek istedi. Bütün yayıncılara baskı yaptılar. Kitapta, Sufizmin Kabala'yı nasıl etkilediği üzerine bir bölüm var. Yahudilerin Talmudik mistisizmine ilgi duymamalarının nedeni âlimlerin iyi birer yazar olmadıklarındandı. Buna karşılık Sufiler iyi yazarlardı. Abraham Maimonides zamanında Sufiler ile Talmud bilginleri yan yana yaşarlardı. Rambam, Sufilerin kitaplarını okudu ve içindeki tüm Yahudi öğelerini gördü, geriye bakmak yerine, Arapça yazılan Sufi kitaplarını İbraniceye çevirtti, böylece Yahudi din âlimlerinin Torayı bu ışık altında tekrar yorumlamalarını sağladı.

Kitaptaki fikirlerinizle ilgili ne tür yorumlar aldınız?

Bazı yorumlar iyi, bazıları kötü. Akademisyenler rencide oldular, onlara göre herhangi akademik bir eğitimi olmadan böyle bir kitabı yazmak küstahlık. Bazıları bana "böyle bir kitabı ben yazsaydım işimden olurdu" dediler. Hahamlar, "Yahudilik Sufizmden etkilenmiştir" savıma çok tepki verdiler. Aynı şekilde Yahudilik üzerine uzmanlaşmış bazı Mısırlı otoriteler de... Ama kitabımın arkasında adlarını verdiğim, **Paul F. Knitter**, **Jean Louis Michon** gibi olumlu görüş bildiren akademisyenler de var. Kitabı genel temasıyla değerlendirmek lazım. Bütünü parçaladığınız zaman yanlış yorumlara neden olabilir.

Sırada başka bir kitap var mı?

Evet düşünüyorum. Tarih hakkında bir takım makaleler içeren bir kitap yazmayı düşünüyorum. Bir bölümü de Talmudik Hasidizmin Sufizm üzerine etkileri hakkında olacak.

Siz Sufi misiniz?

Evet, Yahudi Sufiyim.

Bu kitabı Gözlem Gazetecilik'ten veya www.gozlemkitap.com'dan temin edebilirsiniz

24 Kasım 2010

Facebook'ta Paylaş

0

Yazar

Tuna SAYLAĞ

tunasaylag@gmail.com

Sözlüklerde "Hamursuz"

*"Aynı adlı mayasız ekmeğe vardır, Musevilerin hamur yememeleri gereken günlerde tükettikleri. Çok da leziz değildir tek başına. Ama üstüne vişne reçeli olsun, Nutella olsun sürülürse yanına da şarabı açarsan tadından yenmez hale gelen yiyecek."

İzak BARON

» Goldman Çevre Ödülü Teksas'a verildi

Yunanistan'dan Avustralya'ya, Surinam'dan Teksas'a haftaya damgasını vuranlar...

Süzet DALVA

Tünelin Ucu

İzel Rozentel

